

Sygn. akt VI Gz 198/16

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Zbigniew Krepski

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2016 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. B.

przeciwko T. K.

o zapłatę

w przedmiocie wniosku pozwanego o ustanowienie pełnomocnika z urzędu

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienia Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 5 maja 2016 r., sygn. akt V GC 1187/14

postanawia: oddalić zażalenie

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 5 maja 2016 r. Sąd Rejonowy w Toruniu oddalił wniosek pozwanego o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd I instancji wskazał, że pozwany nie wykazał aby nie mógł bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny ponieść kosztów wynagrodzenia zawodowego pełnomocnika. Ponadto Sąd ten uznał, iż pozwanemu nie jest potrzebna pomoc profesjonalnego pełnomocnika, gdyż po pierwsze pozwany jest osobą, która rozumie treść kierowanych do niej wezwań, potrafi logicznie formułować swojej żądania i je uzasadniać w postaci pism procesowych. Po drugie, niniejsza sprawa nie jest skomplikowana pod względem faktycznym i prawnym (k.145-146).

W zażaleniu na powyższe postanowienie pozwany zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych polegający:

- na przyjęciu, że pozwany jest człowiekiem zamożnym, podczas gdy jego sytuacja finansowa nie pozwala na spłatę bieżących zobowiązań, a poniesienie kosztów wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika spowoduje brak środków na bieżące życie całej rodziny pozwanego,
- na nie uwzględnieniu przez Sąd, że majątek pozwanego obciążony jest różnego rodzajami prawnymi zabezpieczenia i zadłużeniami, a pozwany jest jedynie prawnym właścicielem,
- na nieuwzględnieniu, że pozwany nie posiada dostatecznych środków na uiszczenie wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru z uwagi na znaczne obciążenia finansowe wynikające z faktu, że wobec pozwanego toczy się szereg postępowań w trybie nakazowym (wymagających uiszczenia opłaty sądowej od zarzutów) i zwykłym, w których pozwany musi stale uiszczać i opłaty sądowe celem obrony swoich praw,
- na nieuwzględnieniu przez Sąd, że pozwany nie posiada wykształcenia kierunkowego oraz nie zna wszystkich instytucji prawa, które umożliwiłyby podjęcie realnej obrony przed zarzutami i roszczeniami powoda,

- na nieuwzględnieniu, że w postępowaniu nie istnieje równość stron, gdyż powódka korzysta z pomocy profesjonalnego pełnomocnika, przed którym pozwany jest bezradny, a wskazywane umiejętności redagowania najprostszych pism procesowych przez pozwanego nie jest okolicznością potwierdzającą istnienie równości stron postępowania, albowiem jest ona jedynie czysto iluzoryczna.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i wyznaczenie dla pozwanego pełnomocnika z urzędu (k.159-161).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie pozwanego na odmowę ustanowienia pełnomocnika z urzędu jest bezzasadne. Zgodzić się trzeba z Sądem Rejonowym, iż pozwany nie wykazał, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny; ponadto pozwany nie udowodnił, że udział pełnomocnika z urzędu jest mu potrzebny co, mając na uwadze treść art. 117 § 5 k.p.c., wyklucza możliwość uwzględnienia jego zażalenia.

Odnosząc się do podniesionych w zażaleniu zarzutów to w ocenie Sądu Okręgowego stanowią one jedynie nieudaną polemikę ze stanowiskiem Sądu Rejonowego. Wbrew zarzutom pozwanego Sąd I instancji nie uznał go za osobę zamożną, ale mając na uwadze jego sytuację finansową uznał, że pozwala ona, przy ograniczeniu przez pozwanego pewnych wydatków niezaliczanych do niezbędnych dla utrzymania, na pokrycie kosztów ewentualnego zastępstwa procesowego. Zresztą sam pozwany w zażaleniu wskazuje, iż z uwagi na toczące się przeciwko niemu procesy musi stale uiszczać opłaty sądowe celem obrony swoich praw. Zatem pozwany popada w sprzeczność twierdząc z jednej strony, iż nie stać go na opłacenie pełnomocnika z wyboru, a z drugiej strony przyznaje, że uiszczają opłaty sądowe w procesach celem obrony swoich praw.

Rację ma zatem Sąd Rejonowy, iż ze złożonego przez pozwanego oświadczenia nie wynika, że nie jest on w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. W konsekwencji już zatem z tego względu wniosek pozwanego nie mógł zostać uwzględniony (art.117 § 2 k.p.c.).

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie nie zaszła również druga z przesłanek warunkujących uwzględnienie wniosku strony o ustanowienie pełnomocnika z urzędu określona w art. 117 § 5 k.p.c. W świetle okoliczności tej sprawy brak jest bowiem podstaw do przyjęcia, że udział pełnomocnika z urzędu dla pozwanego jest potrzebny co, mając na uwadze treść art. 117 § 5 k.p.c., wyklucza możliwość uwzględnienia jego zażalenia.

Jak wynika bowiem z akt sprawy, w tym z treści pism procesowych składanych przez pozwanego i zawartych tam twierdzeń, argumentów oraz wniosków dowodowych, a także mając na uwadze niniejsze zażalenie pozwanego, nie jest on osobą nieporadną, mającą kłopoty w sporządzaniu pism procesowych i nie potrafiącą skutecznie uzasadniać i bronić swoich racji co do bezzasadności dochodzonych przez powoda roszczeń w niniejszej sprawie. Bez znaczenia jest zatem podnoszony przez pozwanego fakt, iż nie ma on wykształcenia prawniczego.

Nie ma również racji pozwany zarzucając, iż nieuwzględnienie jego wniosku spowoduje nierówność stron procesu. Zasada równouprawnienia stron i uczestników postępowania ma swoje źródło w art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., zgodnie z którym wszyscy są równi wobec prawa i mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. W literaturze przedmiotu zasada ta w znaczeniu materialnym dotyczy sytuacji strony widzianej, m.in. z punktu widzenia finansowego, w tym przypadku równość zapewniona jest poprzez instytucję zwolnienia od kosztów sądowych. Z kolei w znaczeniu formalnym zasada równości to sposobność korzystania z środków przewidzianych w procesie oraz jako prawo strony do wysłuchania. Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy nie ma racji pozwany, że nieuwzględnienie jego wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu narusza zasadę równości stron procesu.

Reasumując, z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy działając na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie pozwanego jako nieuzasadnione.

Z. (...)

1) (...)

2) (...)

- (...)

- (...)

3) (...)

T.(...)